
Ieteikums par dokumentārā mantojuma saglabāšanu un piekļuvi tam, tostarp digitālā formātā

2015. gada 17. novembris

PREAMBULA

Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas (UNESCO) Ģenerālā konference, kuras trīsdesmit astotā sesija notika Parīzē no 2015. gada 3. līdz 18. novembrim,

uzskatot, ka laika gaitā sastādītie un saglabātie dokumenti visos to analogajos un digitālajos formātos laikā un telpā ir primārais zināšanu radīšanas un izpausmes līdzeklis, kas ietekmē visas cilvēces civilizācijas jomas un tās turpmāko progresu,

tāpat uzskatot, ka dokumentārajā mantojumā fiksē cilvēku domu un notikumu gaitu, kā arī valodu, kultūru un tautu attīstību un izpratni par pasauli,

uzsverot dokumentārā mantojuma nozīmību zināšanu apmaiņas veicināšanā labākas izpratnes un dialoga nodrošināšanai nolūkā sekmēt mieru un cieņu pret brīvību, demokrātiju, cilvēktiesībām un godu,

nemot vērā to, ka dokumentārais mantojums veicina starpkultūru izglītību un personīgo izaugsmi, kā arī zinātnes un tehnoloģiju progresu, turklāt ir būtisks resurss attīstībai,

vienlaikus uzskatot, ka dokumentārā mantojuma saglabāšana un pieejamība ilgtermiņā nodrošina pamatu uzskatu brīvībai, vārda brīvībai un informācijas brīvībai, ko ietver cilvēktiesības,

turklāt uzskatot, ka, nodrošinot vispārēju piekļuvi dokumentārajam mantojumam, ir jāievēro gan tiesību turētāju likumīgās intereses, gan sabiedrības intereses attiecībā uz šāda mantojuma saglabāšanu un pieejamību,

atzīstot, ka vēstures un kultūras aspekti, kas pastāv dokumentārā mantojuma formātā, iespējams, nav ērti pieejami,

tāpat atzīstot, ka laika gaitā dabas vai cilvēku izraisītu katastrofu dēļ ir zudusi ievērojama daļa dokumentārā mantojuma vai tā vairs nav pieejama straujās tehnoloģiju attīstības dēļ, un **uzsverot**, ka tiesību aktu trūkums neļauj atmiņas institūcijām novērst šā mantojuma neatgriezenisko zudumu vai postu,

atgādinot, ka, reaģējot uz šo problēmu, UNESCO 1992. gadā nodibināja programmu "Pasaules atmiņa" ar mērķi vairo izpratni par pasaules dokumentāro mantojumu un uzlabot tā aizsardzību, kā arī nodrošināt tā vispārēju un pastāvīgu pieejamību,

nemot vērā straujo tehnoloģijas attīstību, kā arī grūtības, kas saistītas ar tādu modeļu un procesu izstrādi, kuri paredzēti digitālā mantojuma objektu, tostarp kompleksu objektu, saglabāšanai; tie ir, piemēram, multivides darbi, interaktīva hipervide, sarunas tiešsaistē un dinamisko datu objekti no kompleksām sistēmām, mobilā satura un nākotnē gaidāmiem formātiem,

nemot arī vērā starptautiskos normatīvu izstrādes instrumentus un citus attiecīgos līgumus un paziņojumus, kas minēti šā dokumenta papildinājumā,

neaizmirstot, ka valstīm, kopienām un personām ir jāīsteno atbilstoši pasākumi, lai aizsargātu, saglabātu un nodrošinātu piekļuvi dokumentārajam mantojumam, kā arī palielinātu tā vērtību,

nolemjot tās trīsdesmit septītajā sesijā, ka par šo jautājumu jāsigatavo ieteikums dalībvalstīm,
pieņem šo ieteikumu 2015. gada 17. novembrī.

DEFINĪCIJAS

Šajā ieteikumā **dokuments** ir objekts, kas ietver analogu vai digitālu informatīvo saturu un nesēju, kurā šis saturs atrodas. Tas ir saglabājams un parasti pārvietojams. Saturs var būt zīmes vai kodi (piemēram, teksts), attēli (nekustīgi vai kustīgi) un skaņas, ko var kopēt vai migrēt. Nesējam var būt nozīmīgas estētiskās, kulturālās vai tehniskās īpašības. Saikne starp saturu un nesēju var būt gan nesvarīga, gan būtiska.

Dokumentāro mantojumu veido vienīgais dokumenta eksemplārs – vai dokumentu kopums –, kam ir būtiska un nezūdoša vērtība kopienā, kultūrā, valstī vai cilvēcei kopumā un kuru sabojāšana vai zudums būtu uzskatāmi par postu. Šāda mantojuma nozīmīgums var tapt skaidrs tikai laika gaitā. Pasaules dokumentārajam mantojumam ir globāla nozīme, un ikviens par to ir atbildīgs; tas ir pilnībā jāaizsargā un jāaizsargā visu vajadzībām, pienācīgi ņemot vērā un apzinoties kultūras tikumus un praktiskās problēmas. Tam ir jābūt tādām, kas ikvienam bez kavēšanās ir pastāvīgi pieejams un atkārtoti izmantojams. Šāds mantojums nodrošina veidus, lai izprastu sociālo, politisko, kopīgo, kā arī personīgo vēsturi. Tas var palīdzēt rast pamatu labai pārvaldībai un ilgtspējīgai attīstībai. Katrā valstī tās dokumentārais mantojums atspoguļo šīs valsts atmiņu un identitāti un tāpēc palīdz noteikt tās vietu pasaules kopienā.

Atmiņas institūcijas var būt arhīvi, bibliotēkas, muzeji (bet ne tikai), kā arī citas izglītības, kultūras un pētniecības organizācijas.

1. DOKUMENTĀRĀ MANTOJUMA IDENTIFIKĀCIJA

1.1. Dalībvalstis tiek mudinātas, nodrošinot pētniecību un sniedzot konsultācijas, palīdzēt atmiņas institūcijām izstrādāt atlases, kolekcionēšanas un saglabāšanas politiku, ņemot vērā starptautiski izstrādātus un noteiktus standartus attiecībā uz dokumentāro mantojumu savās teritorijās. Dokumenti, fondi un kolekcijas ir jāpārvalda tā, lai nodrošinātu to saglabāšanu un pieejamību laikā, kā arī piešķirtu līdzekļus pētniecībai, tostarp katalogizācijai un metadatiem.

1.2. Atmiņas institūcijām ir jāizstrādā politiskās nostādnes, mehānismi un kritēriji dokumentārā mantojuma atlasei, ieguvei un atlases noņemšanai, saskaņojot darbības ar pilsonisko sabiedrību, ņemot vērā ne tikai galvenos dokumentus, bet arī to konteksta materiālu, tostarp sociālos plašsaziņas līdzekļus. Atlases kritēriji nedrīkst būt diskriminējoši, un tie ir nepārprotami jādefinē. Tāpat atlasei ir jābūt neitrāli proporcionālai attiecībā uz zināšanu jomām, mākslinieciskajām izpausmēm un vēsturiskajiem laikmetiem. Pagaidu rakstura dēļ lēmumi par digitālu dokumentu saglabāšanu ir, iespējams, jāpieņem radīšanas laikā vai pirms tam.

1.3. Dalībvalstis tiek rosinātas identificēt īpašu dokumentāro mantojumu, kura pastāvēšanai draud iespējamās vai tūlītējas briesmas, un pievērst šim faktam to kompetento iestāžu

uzmanību, kuras var īstenot attiecīgus saglabāšanas pasākumus. Tām vajadzētu atbalstīt un stiprināt attiecīgās atmiņas institūcijas un, ja iespējams un ir atbilstoši, mudināt zinātnisko sabiedrību un privātos īpašniekus sabiedrības interesēs parūpēties par to īpašumā esošo dokumentāro mantojumu. Tāpat valsts un privātajām iestādēm ir jānodrošina pašu sarakstīto dokumentu profesionāla pārraudzība.

1.4. Izpratnes veicināšanas nolūkos dalībvalstīm ir jāveicina nozīmīga dokumentārā mantojuma identificēšana un nominēšana iekļaušanai nacionālos, reģionālos vai starptautiskos programmas "Pasaules atmiņa" reģistros.

1.5. Dalībvalstis ir aicinātas izstrādāt apmācības un spēju palielināšanas shēmas, ar ko varētu nodrošināt dokumentārā mantojuma identificēšanu, saglabāšanu un pieejamību.

2. DOKUMENTĀRĀ MANTOJUMA SAGLABĀŠANA

2.1. Dokumentārā mantojuma saglabāšana ietver visa veida – profilakses vai korektīvu – tehnisko paņēmieni, režīmu, procedūru un tehnoloģiju izmantošanu nolūkā saglabāt dokumentus un tajos ietvertu informāciju.

2.2. Saglabāšana ir pastāvīgs process, kura ietvaros ir jāpārvalda gan analogi, gan digitāli objekti, un to var sekmēt ar zinātnisko darbu, tehnoloģijām un zinātņi. Ja analogajiem nesējiem ir neierobežota vērtība, jo tie ir autentiski oriģināleksemplāri, artefakti vai informāciju nesoši objekti, tie ir jā saglabā. Attiecībā uz digitāliem dokumentiem rīcība vai ieviešana ir vēlāma no brīža pirms to radīšanas un ieguves, lai tādējādi optimizētu tālāku pārvaldību, samazinātu izmaksas un atbilstoši pārvaldītu saistītos riskus. Ir jāveicina vēl ciešāka sadarbība valsts pārvalžu, atmiņas institūciju un privātā sektora starpā.

2.3. Veicot saglabāšanas pasākumus, jāievēro tādi principi kā integritāte, autentiskums un uzticamība. Konkrēti pasākumi un rīcība ir jāīsteno, ņemot vērā starptautiskos tiesību aktus un ieteikumus, vadlīnijas, paraugpraksi un standartus, kurus izstrādājušas vai kurus atbalsta atmiņas institūcijas. Programmas "Pasaules atmiņa" mērķis ir nodrošināt platformu standartu veicināšanai un paraugprakses apmaiņai.

2.4. Dalībvalstis tiek mudinātas izstrādāt izpratnes vairošanas un spēju palielināšanas pasākumus un politiskās nostādnes kā būtisku saglabāšanas procesa elementu, tostarp veicinot pētniecību un dokumentārā mantojuma profesionāļu apmācību, kā arī nodrošināt iespējas šādam mērķim. Tām jāaptver kuratoru paraugpraksi, pašreizējās un jaunākās tehnoloģijas, tiesu ekspertīžu prasmes un pamata zināšanas par attiecīgo zinātnisko darbu, zinātne, tehnoloģija un inženierzinātne, tādējādi vairojot izpratni par savlaicīgu saglabāšanas pasākumu steidzamību pastāvīgi mainīgā vidē.

2.5. Iespējami likumīgi ierobežojumi attiecībā uz kādas dokumentārā mantojuma daļas pieejamību nedrīkst kavēt vai ierobežot atmiņas institūciju iespējas veikt saglabāšanas pasākumus. Īstenojot šo ieteikumu un atjauninot savus attiecīgos valsts tiesību aktus, dalībvalstis ir aicinātas ņemt šo apsvērumu vērā.

2.6. Dalībvalstis, kuru atmiņas institūciju rīcībā ir kolekcijas, kuru izcelsme ir citā valstī vai kuras ir saistītas ar citu valsti, tiek mudinātas ar attiecīgajām pusēm dalīties ar šāda mantojuma digitālajām programmām un kopijām.

2.7. Dalībvalstīm ir jāveicina paraugprakses un saglabāšanas standartu konsekventa ievērošana visās atmiņas institūcijās, ietverot riska pārvaldību, piemēram, attiecībā uz dokumentu sabojāšanu vai zādzību, un ieguldījumus atbilstošā tehniskajā infrastruktūrā. Šie pasākumi var ietvert koordināciju valsts mērogā un uzdevumu sadali atmiņas institūciju starpā, ņemot vērā to aktuālos uzdevumus, stiprās puses un pienākumus.

2.8. Dalībvalstis tiek rosinātas atbalstīt atmiņas institūciju līdzdalību saglabāšanas pasākumiem piemērojamu starptautisku standartu izstrādē. Tāpat dalībvalstis ir aicinātas mudināt atmiņas institūcijas saistīties ar atbilstīgām profesionālām apvienībām, lai gan vairotu savas tehniskās zināšanas un apmainītos ar tām, gan dotu ieguldījumu starptautisko standartu izstrādē.

2.9. Dalībvalstis ir aicinātas atbalstīt akadēmisko mācību programmu izstrādi digitālās saglabāšanas jomā, kā arī atbalstīt tīklu veidošanas pasākumus valsts, reģionālā un starptautiskā līmenī, lai programma "Pasaules atmiņa" tiktu īstenota efektīvāk un lai, ņemot vērā paraugprakses modeļus, tiktu veicināta pieredzes apmaiņa UNESCO dalībvalstu starpā.

3. PIEKĻUVE DOKUMENTĀRAJAM MANTOJUMAM

3.1. Dalībvalstis tiek mudinātas nodrošināt atmiņas institūcijām atbilstošu tiesisko regulējumu un garantēt tām nepieciešamo neatkarību dokumentārā mantojuma saglabāšanā un piekļuves nodrošināšanā, lai nezaudētu sabiedrības uzticību atlasītā materiāla saturam, kā arī tam, kādā veidā šis materiāls tiek saglabāts. Piekļuves nodrošināšana ir redzams pierādījums un pamatojums valsts izdevumiem, ko atvēl saglabāšanas mērķu īstenošanai.

3.2. Dalībvalstis tiek mudinātas veicināt un atvieglot pēc iespējas plašākas ietverošas piekļuves nodrošināšanu dokumentārajam mantojumam un šāda mantojuma izmantošanu, pilnvarojot atmiņas institūcijas nodrošināt precīzus un atjauninātus katalogus un meklēšanas līdzekļus, sniegt taisnīgus pakalpojumus no personas personai, lai nodrošinātu piekļuvi oriģināldokumentam, ja tas nepieciešams pētniecībai, piedāvāt interneta un tīmekļa publikācijas un portālus, kā arī elektronisku un digitalizētu saturu, izmantojot starptautiskus paraugprakses standartus. Tāpat dalībvalstis ir aicinātas atbalstīt atmiņas institūcijas tādu starptautisko standartu izstrādē, kas attiecas uz dokumentu pieejamību un izmantošanu, lietojot atzītus standartus, ar ko atbalsta savstarpēju izmantojamību. Iespēju robežās saturam jābūt strukturētam, mašīnlasāmam un saistāmam.

3.3. Sakarā ar informācijas un komunikācijas tehnoloģiju attīstību un globālu tīklu izveidi atmiņas institūciju un to partneru starpā, iespējas nodrošināt piekļuvi dokumentārajam mantojumam kļūst plašākas. Dalībvalstīm ir jāveicina un jāatbalsta informācijas sniegšanas programmu izstrāde, tostarp izstādes, ceļojošās prezentācijas, radio un televīzijas programmas, publikācijas, patēriņa preces, straumēšana tiešsaistē, sociālie plašsaziņas līdzekļi, lekcijas, izglītības programmas, īpašie notikumi, kā arī lejupielādējamā satura digitalizēšana.

3.4. Lai sekmētu programmas, kas paredzētas dokumentārā mantojuma pieejamības nodrošināšanai, var īstenot partnerības, tostarp publiskā un privātā sektora partnerības. Dalībvalstis ir aicinātas sekmēt šādus pasākumus, ja tie ir atbildīgi un objektīvi.

3.5. Ja piekļuve dokumentārajam mantojumam ir jāierobežo nolūkā aizsargāt privātumu, cilvēku drošību, aizsardzību, konfidencialitāti vai tam pastāv citi likumīgi iemesli, šādi

ierobežojumi ir nepārprotami jādefinē un jānosaka, nosakot to termiņu. Šādu ierobežojumu pamatā ir jābūt atbilstošiem valstu tiesību aktiem vai regulējumam, paredzot arī pārsūdzības kārtību šādu lēmumu pārsūdzēšanai.

3.6. Atjauninot tiesību aktus vai apstiprinot jaunus tiesību aktus, kas ietekmē piekļuvi dokumentārajam mantojumam, dalībvalstis nedrīkst aizmirst, ka ir jānodrošina pēc iespējas plašāka piekļuve, vienlaikus ievērojot tiesību turētāju likumīgās intereses. Dalībvalstis tiek mudinātas paplašināt šādu publisku piekļuvi, attiecinot to uz valstīm, ar kurām tās ir apmainījušās ar vēsturisko dokumentāro mantojumu.

3.7. Dalībvalstis ir aicinātas uzlabot to dokumentārā mantojuma redzamību un pieejamību, attiecīgā gadījumā ar programmas “Pasaules atmiņa” informācijas sniegšanas pasākumu un publikāciju starpniecību, ieguldot līdzekļus satura digitalizēšanā, ja šā satura pieejamība ir viens no galvenajiem aspektiem. Dalībvalstīm ir jāatbalsta un jāveicina publiska piekļuve un iespēju robežās jārosina izmantot publisko licencēšanu un atklātās piekļuves risinājumus.

4. POLITISKIE PASĀKUMI

4.1. Dalībvalstis tiek mudinātas uzskatīt savu dokumentāro mantojumu par nenovērtējumu aktīvu un šādu skatījumu ņemt vērā arī valsts tiesību aktos, attīstības politikā un darba kārtībā. Tāpat tās ir aicinātas apzināties ilgtermiņa nepieciešamību pēc jauniem ieguldījumiem dažāda veida oriģināleksemplāru saglabāšanai analogā formātā, kā arī digitālajā infrastruktūrā un prasmēs, un tās ir aicinātas atbilstoši apgādāt atmiņas institūcijas.

4.2. Tajā pašā laikā valsts mantojuma politikas kontekstā dalībvalstis tiek mudinātas uz atmiņas institūciju vajadzībām raudzīties globāli ārpus infrastruktūras praktiskajām problēmām un veicināt loģiskas partnerattiecības un izmaksu sadali ar citām struktūrām, izveidojot kopīgas iekārtas, procesus un pakalpojumus.

4.3. Privātām un vietējām iestādēm un personām, kuru rīcībā ir vērtīgas kolekcijas, ir nepieciešams valsts pamudinājums un atbalsts, kā arī atbilstoša redzamība valsts direktorijos.

4.4. Dalībvalstīm ir jāuzlabo piekļuve dokumentārajam mantojumam, veicinot jaunu formu un rīku izstrādi izglītībai un dokumentārā mantojuma izpētei, kā arī to klātesamība publiskā aprītē.

4.5. Ar tiesību aktu un politisko nostādņu starpniecību dalībvalstis tiek mudinātas ar līdzdalību veicinošu pieeju radīt stabilu, veicinošu vidi, kas dos pamudinājumu sponsoriem, fondiem un citām ārējām pusēm atbalstīt atmiņas institūcijas un kopīgi ar tām ieguldīt līdzekļus dokumentārā mantojuma saglabāšanā, pieejamības nodrošināšanā un izmantošanā sabiedrības interesēs.

4.6. Dalībvalstis ir aicinātas periodiski pārskatīt autortiesību kodeksus un obligātā eksemplāra režīmus, lai nodrošinātu to pilnīgu lietderību ar ierobežojumiem un izņēmumiem attiecībā uz dokumentārā mantojuma saglabāšanu un piekļūšanu tam visās tā formās. Šajā sakarībā ir labi saskaņot un nostiprināt tiesību aktus un dalībvalstu starpā saskaņot politiku.

4.7. Ja dokumentārā mantojuma saglabāšanai un piekļūšanai tam ir jāizmanto programmatūra vai cita patentēta tehnoloģija, uz kuru neattiecas autortiesību izņēmums, dalībvalstis ir aicinātas atvieglot piekļuvi tehnoloģijas patentkodiem, atslēgām un nebloķētajām versijām,

neparedzot par to maksu.

4.8. Lai sekmētu informācijas optimālu apmaiņu, dalībvalstīm ir jāveicina starptautiski atzītu atklātā pirmkoda programmatūru un standartizētu saskaņotu izstrādi un izmantošana digitālā dokumentārā mantojuma pārvaldībai, kā arī jātiecas sadarboties ar programmatūru un tehniskā nodrošinājuma izstrādātājiem attiecībā uz datu un satura iegūti no patentētām tehnoloģijām. Tāpat atmiņas institūcijām ir jācenšas panākt katalogizēšanas metožu un standartu starptautisku standartizāciju un savstarpēju aizvietojamību.

4.9. Dalībvalstis ir aicinātas atbalstīt un izstrādāt politiku un iniciatīvas, kas skar dokumentāro mantojumu, tostarp uzraudzīt Pasaules atmiņas reģistros ierakstītā dokumentārā mantojuma statusu.

4.10. Dalībvalstis ir aicinātas palīdzēt veidot sinerģiju starp programmu “Pasaules atmiņa” un citām mantojuma programmām, lai tādējādi nodrošinātu darbību turpmāku saskaņotību.

5. VALSTU UN STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

5.1. Ņemot vērā to, ka ir jāpastiprina valstu un starptautiskā sadarbība un apmaiņa, īpaši apvienojot cilvēkresursus un materiālo bāzi nolūkā palīdzēt izpētīt, aizsargāt un saglabāt dokumentāro mantojumu, dalībvalstīm ir jāatbalsta izpēti, publikāciju un informācijas apmaiņa, kā arī speciālistu apmācība un šī personāla un aprīkojuma apmaiņa. Tām ir jāveicina sanāksmju, mācību kursu un darba grupu organizēšana konkrētos jautājumos, piemēram, par katalogizāciju, riska pārvaldību, apdraudētā dokumentārā mantojuma identifikāciju un mūsdienīgu pētniecību.

5.2. Dalībvalstīm ir jāveicina sadarbība ar starptautiskām un reģionālām profesionālām apvienībām, iestādēm un organizācijām, kuras nodarbojas ar dokumentārā mantojuma saglabāšanu un piekļuves nodrošināšanu, nolūkā tādējādi īstenot divpusējus vai daudzpusējus pētniecības projektus un publicēt vadlīnijas, politiskās nostādnes un paraugprakses modeļus.

5.3. Dalībvalstis ir aicinātas atvieglot apmaiņu to valstu starpā, kuru rīcībā ir tāda dokumentārā mantojuma kopijas, kas attiecas uz šo valstu kultūru, kopīgo vēsturi vai mantojumu, un cita identificēta dokumentārā mantojuma kopijas, īpaši to kopīgās un saistītās vēsturiskās būtības dēļ vai attiecīgā gadījumā izklaidētu oriģināldokumentu atgūšanas ietvaros, ja šie dokumenti ir saglabāti kādā citā valstī. Kopiju apmaiņa nekādā veidā neietekmē īpašumtiesības uz oriģināleksemplāriem.

5.4. Savu iespēju robežās dalībvalstīm ir jāveic visi atbilstošie pasākumi, lai pasargātu dokumentāro mantojumu no jebkādiem cilvēku vai dabas izraisītiem apdraudējumiem, kam šis mantojums ir pakļauts, tostarp no riska, ko rada bruņots konflikts. Tāpat tām ir jāatturas veikt tādas darbības, kas varētu sabojāt dokumentāro mantojumu vai mazināt tā vērtību, vai kavēt tā izplatīšanu vai izmantošanu, gan tad, ja šis mantojums ir atrodams vienas dalībvalsts teritorijā, gan tad, ja tas atrodams citu valstu teritorijā.

5.5. Lai aizsargātu apdraudētu dokumentāro mantojumu, dalībvalstis ir aicinātas sadarboties starptautiskā mērogā, pēc citas dalībvalsts lūguma digitalizējot materiālu vai izmantojot citus līdzekļus tā aizsardzībai.

5.6. Ar atmiņas institūciju starpniecību dalībvalstis ir aicinātas stiprināt sadarbību ar

programmu “Pasaules atmiņa”, nepieciešamības gadījumā izveidojot programmas “Pasaules atmiņa” nacionālās komitejas un reģistrus.

Ģenerālā konference dalībvalstīm iesaka piemērot iepriekš minētos noteikumus par dokumentārā mantojuma saglabāšanu un piekļuvi tam, pieņemot un īstenojot normatīvos aktus vai veicot politiskus vai citus pasākumus, kas var būt vajadzīgi saskaņā ar katras valsts konstitucionālo praksi, lai tās savā teritorijā ieviestu šajā ieteikumā noteiktos principus, pasākumus un normas.

Ģenerālā konference dalībvalstīm iesaka vērst attiecīgo iestāžu un struktūru uzmanību uz šo ieteikumu.

Ģenerālā konference dalībvalstīm iesaka termiņā un veidā, kuru tā noteikusi, ziņot par pasākumiem, kurus valstis veikušas, lai šo ieteikumu īstenotu.

PAPILDINĀJUMS

Starptautiski dokumenti, kas attiecas uz dokumentārā mantojuma elementu aizsardzību:

I. UNESCO konvencijas un ieteikumi

Konvencija par kultūras vērtību aizsardzību bruņota konflikta gadījumā (1954. gads);
Konvencija par kultūras priekšmetu nelikumīgas ieviešanas, izvešanas un īpašumtiesību nodošanas aizliegšanas un novēršanas pasākumiem (1970. gads);
Konvencija par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību (1972. gads);
Konvencija par nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu (2003. gads);
Konvencija par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību un veicināšanu (2005. gads);
Ieteikums kustīgu attēlu aizsardzībai un saglabāšanai (1980. gads);
Ieteikums par daudzvalodības veicināšanu un izmantošanu un kibertelpas vispārēju pieejamību (2003. gads);
Digitālā mantojuma saglabāšanas harta (2003. gads).

II. Deklarācijas un citi dokumenti

Vispārējā deklarācija par arhīviem (2010. gads), ko pieņēma Starptautiskā Arhīvu padome (ICA) un ko UNESCO Ģenerālā konference apstiprināja tās trīsdesmit sestajā sesijā (2011. gads);
Varšavas Deklarācija “Kultūra – atmiņa – identitātes” (2011. gads);
Maskavas Deklarācija par digitālās informācijas saglabāšanu (2011. gads), ko pieņēma Starptautiskā konference “Digitālās informācijas saglabāšana informācijas sabiedrībā – problēmas un perspektīvas”, kuru organizēja UNESCO Programma “Informācija visiem” (IFAP);
UNESCO/UBC Vankūveras Deklarācija “Pasaules atmiņa digitālajā laikmetā. Digitalizēšana un saglabāšana” (2012. gads);
Starptautiskās Bibliotēku asociāciju un institūciju federācijas (IFLA) Paziņojums par bibliotēkām un intelektuālo brīvību (1999. gads);
1993. gada Mātaatua Deklarācija par pirmiedzīvotāju kultūru un intelektuālā īpašuma tiesībām;

2007. gada Apvienoto Nāciju Organizācijas Deklarācija par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām.

III. Starptautiskie līgumi

Bernes Konvencija par literāro un mākslas darbu aizsardzību (jaunākais grozījums 1979. gadā);

Vispārējā autortiesību konvencija (1952. gads);

Starptautiskā Konvencija par izpildītāju, fonogrammu producentu un raidorganizāciju tiesību aizsardzību (1961. gads).